

Notat til Folketingets Europaudvalg

Dato
21. december 2023

Kommissionens delegerede retsakt (EU) .../... af 28. november 2023 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2022/869 for så vidt angår EU-listen over projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse (tidl. "PCI-listen")

Resumé

Europa-Kommissionen har udstedt en delegeret retsakt (EU) .../... af 28. november 2023 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur (EU) nr. 2022/869 (herefter kaldet TEN-E) for så vidt angår EU-listen over projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse. Den delegerede retsakt regulerer, hvilke transeuropæiske energiinfrastrukturprojekter der har status af projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse. Den delegerede retsakt træder i kraft på tyvendedagen for offentliggørelse i Den Europæiske Unions Tidende, medmindre Rådet eller Europa-Parlamentet forinden gør indsigelse. Den delegerede retsakt vurderes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

1. Baggrund

I medfør af TEN-E forordningen (forordning nr. 2022/869 af 30. maj 2022) skal der hvert andet år vedtages en samlet liste med energiinfrastrukturprojekter af fælles europæisk interesse og energiinfrastrukturprojekter af gensidig interesse – den såkaldte EU-liste over PCI- og PMI-projekter. PMI-projekter er vedtaget for første gang i 2023, mens den første PCI-liste blev vedtaget i 2013, og den seneste i 2021. Kommissionen har d. 28. november 2023 fremlagt den første EU-liste over PCI- og PMI-projekter under den reviderede TEN-E-forordning af 30. maj 2022 som delegeret retsakt.

PCI-projekter omfatter vigtige energiinfrastruktursprojekter, der er afgørende for fuldførelsen af det europæiske indre energimarked der bidrager til opnåelse af EU's 2030-mål for energi og klima og dets klimaneutralitetsmål senest i 2050, der sikrer europæiske energisammenkoblinger, energisikkerhed, markeds- og systemintegration og konkurrence, der er til gavn for alle medlemsstater, og som er på EU-listen.

PMI-projekter omfatter vigtige energiinfrastrukturprojekter, der fremmes af EU i samarbejde med tredjelande, der bidrager til EU's 2030-mål for klima og energi og dens 2050-mål om klimaneutralitet, og som er på EU-listen.

For at et projekt kan udvælges som PCI-projekt, skal det opfylde følgende generelle kriterier i TEN-E-forordningen:

- Projektet er nødvendigt for mindst én/ét af de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og –områder.
- Projektets samlede fordele – forstået som dets bidrag til markedsintegration og konkurrence, forsyningssikkerhed og bæredygtighed, herunder bl.a. integration af vedvarende energi – overstiger omkostningerne.
- Projektet passerer grænsen mellem to eller flere medlemsstater eller én medlemsstat og ét EØS-land; eller projektet er beliggende i en enkelt medlemsstat, men har en betydelig grænseoverskridende virkning.

For at et projekt kan udvælges som PMI-projekt, skal det opfylde følgende kriterier:

- Projektet bidrager væsentligt til EU's prioriterede korridorer og EU's 2030- og 2050-mål og til tredjelandets mål, navnlig ved ikke at stå i vejen for tredjelandets kapacitet til at udfase energiproduktionsaktiver baseret på fossile brændstoffer, herunder gennem integration af vedvarende energi.
- De potentielle samlede fordele ved projektet på EU-plan, vurderet iht. de respektive specifikke kriterier, overstiger omkostningerne inden for EU.
- Projektet er placeret på mindst én medlemsstats og mindst ét tredjelandets område og har en betydelig grænseoverskridende virkning.

At være udpeget som PCI-projekt indebærer bl.a., at projektet er berettiget til en samlet sagsbehandlingstid på maksimalt 3,5 år hos myndighederne i hver enkelt medlemsstat, samt mulighed for at søge støtte til projektet under Connecting Europe-faciliteten (CEF).

Sammensætningen af den endelige EU-liste sker på baggrund af input fra regionale grupper nedsat i medfør af TEN-E-forordningen. De regionale grupper for el, offshoret, brint og elektrolyse omfatter repræsentanter fra medlemsstaterne, de nationale tilsynsmyndigheder, transmissionssystemoperatørerne, andre projektudviklere, ENTSO-G og ENTSO-E, ACER og Kommissionen. Beslutningskompetencen vedrørende de regionale PCI-lister ligger hos medlemslandene i hver enkelt af de regionale grupper samt hos Kommissionen. Regionale grupper for intelligente gasnet (smarte gasnet), intelligente elnet (smarte elnet) og CO₂-netværk omfatter repræsentanter for medlemsstaterne, projektudviklerne og Kommissionen.

Danmark er medlem af følgende regionale grupper under TEN-E-forordningens prioriterede korridorer:

- Prioriterede elkorridorer: "NSI vest" (Vesteuropa) og "BEMIP elektricitet" (Østersøområdet)
- Prioriterede korridorer for offshoreelnettet: "NSOG" (Nordsøområdet) og "BEMIP elektricitet" (Østersøområdet)
- Prioriterede korridorer for brint og elektrolyseanlæg: "HI vest" (Vesteuropa) og "BEMIP elektricitet/brint" (Østersøområdet)

- Prioriterede tematiske områder: Intelligente elnet, grænseoverskridende CO₂-net og intelligente gasnet

De endelige lister for de regionale grupper blev vedtaget af de regionale højniveau-grupper den 25. oktober 2023. Kommissionen har, jf. TEN-E forordningens art. 3(4), beføjelser til at vedtage delegerede retsakter mhp. at opstille EU-listen af PCI- og PMI-projekter på grundlag af de regionale lister.

Indsigelse imod den delegerede retsakt kan ske med kvalificeret flertal.

2. Formål og indhold

Denne EU-liste indeholder 166 PCI- og PMI-projekter, herunder 68 i el, 12 i offshore-net, 65 i brint og elektrolyse, fem i intelligente elnet og 14 grænseoverskridende CO₂-projekter, der skønnes nødvendige for at implementere de prioriterede korridorer. Der blev ikke indsendt projekter til området for intelligente gasnet, som blev vurderet til at opfylde kriterierne, hvorfor ingen projekter figurerer i denne kategori.

Fra dansk side har ni projekter opnået PCI-status. Der er tale om tre offshore-net-projekter, fire brint- og elektrolyseprojekter og to CO₂-projekter:

Offshore-netprojekter

- "North Sea Wind Power Hub": optrådte også på fjerde og femte PCI-liste. Vedrører en eller flere knudepunkter i Nordsøen med transmissionsforbindelser til landene rundt om Nordsøen (Danmark, Tyskland, Nederlandene).
- "TritonLink": vedrører en hybridforbindelse mellem Danmark og Belgien via Energiø Nordsøen.
- "Energiø Bornholm": vedrører en hybridforbindelse mellem Danmark og Tyskland.

Brint- og elektrolyseprojekter

- "Green Hydrogen Hub": optrådte også på femte PCI-liste. Vedrører et højtryksellager.
- "HyperLink III": vedrører brintinfrastruktur og en brintforbindelse mellem Danmark og Tyskland.
- "Jyske Banke ": vedrører brintproduktion pba. Jyske Banke-havvindsparken.
- "Danish Hydrogen Storage": vedrører projekt, som omdanner naturgaskaverner til brintlager.

CO₂-projekter

- "Bifrost": vedrører et transport- og CO₂-lagerprojekt med CO₂-lager i den danske del af Nordsøen. Samarbejder med CO₂-udledere fra Danmark, Tyskland og Polen.
- "Norne" vedrører transportinfrastruktur i Danmark og CO₂-lagring på land og eventuelt til havs. Samarbejder med CO₂-udledere fra Danmark, Sverige, Belgien og Storbritannien. Transporterer CO₂ til Danmark via søfart.

Det fremgår af den delegerede retsakt, at EU-listen omfatter projekter, der er afgørende for fuldførelsen af det europæiske indre energimarked, som bidrager til opnåelse af EU's 2030-mål for energi og klima og dets klimaneutralitetsmål senest i

2050, som sikrer energisammenkoblinger, energisikkerhed, markeds- og systemintegration og konkurrence, der gavner alle medlemsstater, samt overkommelige energipriser.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt og har ligesom Rådet mulighed for at gøre indsigelse.

4. Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelse af en allerede vedtaget forordning. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Gældende dansk ret

Den delegerede retsakt gennemfører revideret TEN-E-forordning fra 2022 (forordning nr. 2022/869 af 30. maj 2022), der er direkte gældende i dansk ret.

6. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Den delegerede retsakt har direkte virkning og får ikke konsekvenser for dansk lovgivning. Den delegerede retsakt er udstedt med hjemmel i TEN-E-forordningens artikel 3(4).

Økonomiske konsekvenser

Den delegerede retsakt vurderes ikke at få økonomiske konsekvenser ud over de mulige positive samfundsøkonomiske konsekvenser af, at Energinet får mulighed for at søge EU-støtte til de danske PCI-projekter. Det vides dog ikke, om projekterne vil opnå fremtidig støtte.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Den delegerede retsakt får ikke konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Den delegerede retsakt kan få den øvrige konsekvens, at integrationen af energimarkederne i EU gennemføres i et højere tempo, end det ellers ville have været tilfældet.

7. Høring

Forslaget har den 6.-13. december 2023 været sendt i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik. Der er modtaget følgende høringssvar:

Dansk Metal er positivt indstillet overfor, at Kommissionen har valgt at prioritere grønne projekter. Danmarks industri har en række styrkepositioner inden for den grønne omstilling blandt andet inden for CCS, vedvarende energi og brint. På den baggrund er det altså særdeles positivt for Danmark og den danske industri, at Kommissionen sikrer gode vilkår for grønne projekter. På listen over nye Projects of Common Interest er blandt andet de to danske CCS-projekter Norne og Bifrost. Det

er positivt for udviklingen af CCS i Danmark, og det forventes, at projekterne kan være med til at skabe nye grønne jobs i industrien. Andre danske projekter inden for transport og lagring af brint fremgår også af listen. Det er meget positivt, da Power-to-X og brint bliver en helt nødvendig teknologi og brændsel for den grønne omstilling af den tunge industri samt særligt luft- og skibsfarten.

Dansk Erhverv støtter generelt op om Unionslisten, som udgør et væsentligt værktøj til at identificere energiinfrastruktur af fælles interesse, der med fordel kan modtage fælleseuropæisk finansiering. Generelt vil Dansk Erhverv opfordre til, at der allokteres finansiering til elnetsprojekter, hvor der er etableret retvisende budzoner. Det skal understøtte, at der er et klart incitament for medlemslandene til at etablere budzoner, der afspejler de faktiske flaskehalse i det respektive medlemsland. Dansk Erhverv finder det meget positivt, at det jyske brintbackbone fremgår af unionslisten. I forlængelse heraf opfordrer Dansk Erhverv til, at den danske regering vil arbejde for at skaffe fælleseuropæisk finansiering til etablering af det jyske brintbackbone. En sådan finansiering vil i samspil med en dansk statsgaranti og fleksible tariffer kunne gøre brintrøret konkurrencedygtigt og derigennem understøtte dansk brintproduktion og realisering af det fulde danske havvindspotentiale. Et konkurrencedygtigt brintrør er således også vigtigt for, at der kommer høj investorinteresse i de kommende danske havvindsudbud.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene vil være positive over for den delegerede retsakt, og at ingen medlemsstater vil gøre indsigelse mod den.

9. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse imod udstedelsen af den delegerede retsakt og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.